

The Evaluation of the book “English for the Students of Medicine” by New Generation of SAMT through Perception of English and Medical Professors

Assef Khalili: Faculty member, Department of Basic Sciences, Faculty of Allied Medical Sciences, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran.

Simin Sattarpour: Faculty member, Department of Basic Sciences, Faculty of Allied Medical Sciences, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran.

Maryam Zeinolabedini*: Faculty member, Department of Basic Sciences, Faculty of Allied Medical Sciences, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran.

Abstract

Purpose: Evaluation of educational textbooks is indispensable to curriculum development. Thus, the present study was an attempt to critically evaluate the newly-developed EAP textbook for medical students published by SAMT.

Methods: Nine ESP professors (five English professors and four medical professors) at Tabriz University of Medical Sciences completed a framework for ESP book evaluation. Moreover, they answered certain questions of this evaluation checklist in an interview session. The data were analyzed qualitatively.

Findings: The results revealed that this book has improved in terms of layout and looks more inviting compared to its previous counterpart. Other distinguishing features of the book were found to be authentic texts, sufficient and coherent exercises, special attention to inductive teaching of grammar and vocabulary. However, lack of expected congruence between the topics introduced in this book and those suggested by the Ministry of Health and Medical Education for medical ESP courses is one of the hindering factors for the target students to meet their language needs. The topics of reading comprehension texts and new vocabularies have been relatively close to the topics and words which to be observed in most of the general English books. In addition, listening, speaking, to some extent writing, and pronunciation skills have been ignored in this book, as a strong reason to claim that it has been far from theoretical considerations in the field of language teaching and learning.

Conclusion: Despite having indisputable merits, this textbook seemed not to be suitable for the target course.

Keywords: EAP, ESP, Medical Students, Textbook, Textbook Evaluation.

***Corresponding author:** Faculty member, Department of Basic Sciences, Faculty of Allied Medical Sciences, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran.

Email: zeinolabedini@tbzmed.ac.ir

Meta-analysis of Psychological Interventions' Effectiveness (psycho-educational) on Students' Self-Efficacy Using Howitt and Cramer methods in Iran (2005)

Introduction: Textbook compilation, as an integral part of ESP, plays a key role in meeting students' needs and interests as well as realizing the objectives of an educational course plan. Compiling a textbook is often viewed as a daunting task by most university teachers who generally pick out a particular book from among a diverse array of available textbooks. However, the particularities of a given educational context have to be considered in order to be sure of introducing the proper textbook for a group of learners, and that has been resulted in textbook evaluation comes in, which was viewed as indispensable component of curriculum development. Textbooks published by SAMT publications have been often the first choice by most ESP teachers in Iran. However, the effectiveness of these textbooks have been seldom evaluated to inform future decisions regarding the choice of content. Thus, the present study aimed at critically evaluating the newly-developed EAP textbook for medical students published by SAMT.

Methods: To this end, nine academic staff members of Tabriz university of Medical Sciences, including five English professors and four medical professors were selected through purposive and convenience sampling. The book under evaluation consisted of 12 units each of which comprised two reading passages along with the following subsections: check up, digest what you read, reading strategy, vocabulary shot, grammar injection, translation and self-check. The evaluation tool drawn on was the checklist developed by Mahmoodi and Ahmadi-safa which included three main components, namely descriptive, objective and content evaluation. The first two components of evaluation were carried out by English professors while the last component was done by medical professors. The validity of the checklist was established through qualitative method based on English experts' opinions while the reliability was calculated by cronbach's alpha. For the quantitative part of the research, the book and checklist were emailed to the evaluators who returned their evaluations within the specified time. As for the qualitative part, interviews were held with the participants to collect their answers regarding the open-ended questions of the checklist. The content of the interviews were analyzed qualitatively for each item, and the scores given to each item in the objective evaluation were brought into play.

Results and Discussion: The findings were based on the views of the participants who answered the questions asked through the checklist as well as the interview. The book under evaluation has improved in terms of layout and looked more inviting compared to its previous counterpart. Other distinguishing features of the book were found to be authentic texts, sufficient and coherent exercises. Utilizing novel methods of introducing new words in the book in order to better retention along with getting benefit from inductive teaching of grammar instead of deductive methods were among positive points regarding the new edition of the book (Hill, 2013). In addition, it seems that the authors were fully cognizant of the significance of avoiding national, religious, cultural, or gender bias. Originality of the texts and the coherence between the contents and the assignments was another advantage.

However, despite the authors' belief, the book is general in nature rather than special English due to the topics of reading comprehension texts and new vocabularies which are relatively close to the topics and words mostly observed in general English books. What is more, the topics are not much congruent with ministerial headings for medical ESP courses. Grading criteria of the book lessons could have been more sophisticated in a way that the final lessons enjoy a higher level language in comparison to the first ones (Ellis, 2012; Richards, 2015). As to language skills, today, ignoring listening, speaking, and writing skills together with pronunciation was outdated (Rajabi & Farahian, 2020) and far from theoretical considerations in the field of language teaching and learning. Thus, curriculum developers

and authors would rather put a spotlight on the integration of skills. In a nutshell, despite having indisputable merits, this textbook seemed not to be suitable for the target course.

Conclusion: All in all, on the basis of the collective opinions of the experts the book was found to have been significantly improved compared to its predecessors, especially from the point of appearance, the diversity of exercise types and the way of the passages were presented. However, there were also shortcomings highlighted by both teacher groups. The medical teachers judged the texts as too general and remarked that the book failed to fully meet their expectations with respect to tapping specialized vocabulary and knowledge. The English experts, on the other hand, criticized the book as too reading based, still falling short of accommodating the other language skills. It is hoped that, the findings of the present research will be considered in compiling future ESP books tailored to students' needs, and better meeting today's requirements.

Keywords: EAP, ESP, Medical Students, Textbook, Textbook Evaluation.

مجله‌ی توسعه‌ی آموزش جندی‌شاپور
فصلنامه‌ی مرکز مطالعات و توسعه‌ی آموزش علوم پزشکی
سال سیزدهم، شماره ۲، تابستان ۱۴۰۱

ارزشیابی کتاب "زبان انگلیسی برای دانشجویان پزشکی" از نظر اساتید پزشکی و زبان انگلیسی

آصف خلیلی: عضو هیأت علمی گروه علوم پایه، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران.
سیمین ستار پور: عضو هیأت علمی گروه علوم پایه، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران.
مریم زین‌العابدینی*: عضو هیأت علمی گروه علوم پایه، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران.

چکیده

هدف: ارزشیابی کتاب‌های آموزشی از ضروریات تدوین برنامه‌های آموزشی است. بنابراین، مطالعه پیش‌رو به ارزیابی کتاب "انگلیسی برای دانشجویان پزشکی" از سری کتاب‌های انگلیسی تخصصی دانشگاهی نسل نوین سمت می‌پردازد.

روش کار: نه نفر از اساتید دانشگاه علوم پزشکی تبریز (پنج متخصص زبان انگلیسی و چهار متخصص رشته پزشکی) به عنوان ارزیابان این کتاب به صورت داوطلبانه در این مطالعه شرکت نموده و علاوه بر تکمیل چک‌لیست ارزشیابی کتاب‌های انگلیسی برای اهداف ویژه، در یک جلسه مصاحبه شفاهی نیز شرکت نمودند.

یافته‌ها: نتایج تحلیل کیفی داده‌های حاصل از چک‌لیست‌ها و مصاحبه‌ها نشان داد که این اثر در مقایسه با هم‌تای پیشین خود به لحاظ ظاهری پیشرفت خوبی داشته و به نظر جذاب‌تر و خواندنی‌تر شده است. متون اصیل، تمرینات مکفی و منسجم، توجه ویژه به نحوه تدریس واژگان و تدریس القایی دستور از ویژگی‌های مثبت این کتاب می‌باشند. هر چند، عدم تطابق لازم محتوایی با سرفصل وزارتی دروس زبان تخصصی ۱ و ۲ پزشکی، عدم توجه به آواشناسی، مهارت‌های شنیدار، گفتار، تا حدی نوشتار، و جوهره‌ها اساساً عمومی-محور متون و واژگان از نکاتی هستند که این کتاب را از تئوری‌های آموزش زبان انگلیسی دور کرده و در رفع نیازهای زبانی دانشجویان و در مقایسه با معادل‌های بین‌المللی در رتبه پایین‌تر قرار می‌دهد.

نتیجه‌گیری: این کتاب علیرغم برخورداری از محاسن غیر قابل انکار، تناسب کافی و لازم برای تدریس به عنوان زبان تخصصی ۱ و ۲ پزشکی را ندارد.

واژگان کلیدی: ارزشیابی کتاب‌های درسی، انگلیسی برای اهداف ویژه، انگلیسی برای اهداف دانشگاهی، دانشجویان پزشکی، کتاب درسی.

***نویسنده مسؤول:** عضو هیأت علمی گروه علوم پایه، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران.

Email: zeinolabedini@tbzmed.ac.ir

مقدمه

جایگاه زبان انگلیسی به عنوان یک زبان بین المللی واحد بدون تردید مورد قبول همگان است و تدریس آن در دانشگاه در قالب زبان عمومی و تخصصی از ضروریات آموزش عالی می باشد. آنتونی (۲۰۱۸) انگلیسی برای اهداف خاص (ESP/ English for specific purposes) را روشی برای آموزش زبان معرفی کرده است که نیازهای آکادمیک یا شغلی فعلی و آینده فراگیران را هدف قرار می دهد. به دلیل همین اهمیت بالای زبان تخصصی یک رشته دانشگاهی و حرفه های مربوط به آن، درس زبان انگلیسی تخصصی در برنامه درسی همه رشته های دانشگاهی گنجانده شده است. آنتونی (۲۰۱۸)، چهار ستون اصلی ESP را اول، نیازسنجی در مورد ضرورت ها، کمبودها و خواسته های فراگیران هدف؛ دوم، اهداف یادگیری؛ سوم، مواد آموزشی و روش های تدریس؛ و چهارم، ارزیابی که در آن علاوه بر ارزیابی فراگیران می بایست کیفیت روش و مطالب آموزشی نیز ارزشیابی شوند. در سالهای اخیر و با توجه به نیاز شدید به تهیه مطالب انگلیسی متناسب با اهداف خاص دانشجویان رشته های مختلف دانشگاهی در ایران، برخی از محققان با ارزیابی کتاب های مربوطه، میزان مقبولیت، کاربردی بودن، و همینطور رضایت کاربران آن ها را سنجیده اند. پژوهش رزم جو و رئیسی (۲۰۱۰) در خصوص کتاب های زبان تخصصی سمت در رشته های مربوط به علوم پزشکی از منظر ملاحظات نظری و عملی، محتوا، مهارت های زبانی، لغات و دستور زبان و ویژگی های ساختاری و صفحه آرایی نشان داد که دانشجویان و اساتید این رشته در اکثر موارد ذکر شده از کتاب ناراضی بودند. در بررسی کتب مربوط به علوم پزشکی، رحیمی (۲۰۰۸) ضمن کاوش کتاب مجموعه اصطلاحات پزشکی کوهن (۲۰۰۸) از نظر تطابق با برنامه درسی دانشگاه های علوم پزشکی ایران به این نتیجه رسید که محتوا و برنامه درسی علوم پزشکی از لحاظ مهارت های خوانش و نوشتار، و نه شنیدار و گفتار، سازگاری بالایی با این کتاب داشتند. در پژوهشی

مشابه و جامع تر، مالکی و کاظمی (۲۰۱۲) کتاب مجموعه اصلاحات پزشکی کوهن و کتاب زبان تخصصی دانشجویان پزشکی (تحریران و مهرابی ۱۹۹۴) انتشارات سمت را از نقطه نظر اساتید و دانشجویان آن رشته مقایسه کرده اند. شرکت کنندگان این مطالعه کتاب "اصلاحات پزشکی" را از جهت صفحه آرایی، نوع فعالیت ها، نوع زبان، موضوعات و محتوا به کتاب دیگر ترجیح دادند. طاهر خانی و دیگران (۱۳۹۷) کتاب نسل نوین "زبان تخصصی جامعه شناسی" از انتشارات سمت را بر اساس چارچوب محمودی و احمدی صفا (۱۳۹۳) ارزیابی و آن را با کتاب قبلی انتشارات سمت در آن رشته مقایسه کردند. بر اساس یافته های آنان، با وجود برخی مشکلات در انتخاب فعالیت ها و متون، این کتاب نسبت به کتاب قبلی از جهات بسیاری بهبود یافته بود. در پژوهشی نسبتاً مشابه، محمودی (۱۳۹۷) کتاب نسل نوین "زبان تخصصی مهندسی" را بر اساس همین چارچوب مورد ارزیابی قرار داده و هر چند، این کتاب نسبت به کتاب نسل پیشین سمت سازگاری بیشتری با نظریه های مطرح در حیطه آموزش زبان انگلیسی دارد لیکن در آن، اشکالات مهمی نظیر عدم وجود تعادل بین بخش های مختلف کتاب از نظر کمی و کیفی مشاهده شد. شهیدی پور و تحریران (۲۰۱۷) کتاب "انگلیسی برای دانشجویان پزشکی" سمت را از دیدگاه دانشجویان و اساتید بررسی کردند. شرکت کنندگان این تحقیق از نظر علمی و عملی، ویژگی های ساختاری، لغات و دستور زبان از کتاب راضی بودند اما هر دو گروه از محتوای متون و مهارت های زبانی بکارگرفته شده در کتاب اظهار نارضایتی نمودند.

همانطور که از مرور پژوهشهای ذکر شده می توان دریافت، مطالعات چندانی بر روی کتاب های نسل نوین سمت بویژه بر مبنای چارچوب های اصولی طراحی شده انجام نیافته است. بنابراین، پژوهش حاضر تلاش می کند کتاب "انگلیسی برای دانشجویان پزشکی" از نسل نوین سمت را به شکل بسیار هدفمند و جامع بر اساس مدل مورد قبول محمودی و احمدی صفا (۱۳۹۳) ارزیابی کند.

ارزیابی توصیفی، عینی، و محتوایی می باشد و هر بخش نیز دارای زیر مجموعه ای به منظور ارزیابی دقیق تر است. در پژوهش حاضر از این مدل ارزشیابی استفاده شده است.

اثری که در مطالعه حاضر مورد ارزیابی قرار گرفته است کتاب "انگلیسی برای دانشجویان رشته پزشکی" از مجموعه نسل نوین کتابهای انگلیسی تخصصی دانشگاهی از انتشارات "سمت" است که در سال ۱۳۹۸ به چاپ رسیده است. دلیل انتخاب این کتاب برای ارزیابی این است که طبق ادعای نویسندگان و ناشران، این اثر با نگرشی جدید به زبان تخصصی و مبتنی بر نظریه های مطرح در ESP تحت عنوان نسل نوین سمت جایگزین کتاب قبلی شده است ولیکن این کتاب هنوز مورد استفاده گسترده قرار نگرفته است. لذا، نیاز است که نقد و بررسی لازم در مورد آنها انجام گیرد.

این اثر مصور رنگی ۱۷۴ صفحه ای، در مجموع شامل نمودار طرح کلی، مقدمه، ۱۲ درس اصلی، واژه نامه، و منابع می باشد. هر درس از این کتاب با صفحه عنوان آغاز می شود که شامل عکسی رنگی مرتبط با موضوع آن درس و همینطور لیست بخش های مختلف درس و اهداف آن ها است که به استاد و دانشجو کمک می کند که پیش از شروع درس دید کلی نسبت به آن داشته باشند. هر درس از این کتاب از دو متن درک مطلب انگلیسی با موضوعات مرتبط به هم تشکیل شده است. این متون از منابع مختلف پزشکی انتخاب شده اند. بخش بررسی کلی (Check up) قبل از هر متن درک مطلب، بخش "آنچه را که می خوانید هضم کنید" (Digest What You Read)، و تمرینهای زیر مجموعه آن پس از هر متن ارائه شده اند. علاوه بر این، بخشهای راهکارهای خواندن (Reading Strategy)، تزییق واژگان (Vocabulary Shot)، تزییق دستور زبان (Grammar Injection)، ترجمه (Translation)، خود ارزیابی (Self-check) به همراه تمرین های مرتبط در ادامه متون آمده اند.

دادلی-ایوانز و سنت جان (۱۹۹۸) معتقدند که ESP جنبشی است که توسط مواد و مطالب آموزشی هدایت می شود و هدف آن تهیه و تدوین کتاب های درسی به منظور برآوردن نیازها و علایق فراگیران و همچنین اهداف برنامه درسی است. از دیدگاه رزمجو (۲۰۱۰) از بین چهار عامل اصلی در زمینه آموزش (معلم، فراگیران، کتاب های درسی و محیط)، کتاب های درسی نقش مهمی در کلاس های زبان خارجی ایفا می کنند زیرا منبع اصلی درون داد زبانی به شمار می آیند. بنابراین، هر کتاب درسی باید از قبل از لحاظ ویژگی های منحصر به فرد و نیازهای خاص فراگیران و محیط یادگیری ارزیابی شود. انجام این کار نیاز به ملاک ها و معیارهایی دارد؛ افرادی مانند نظریه پردازان آموزشی، سیاست گذاران، ناشران کتب درسی، نویسندگان و اساتید همگی در این امر دخیل هستند و البته ممکن است دیدگاه های متناقضی نیز داشته باشند. بنابراین این مسأله دغدغه محققان خارجی و ایرانی بوده است. نتیجتاً، در تلاش برای همگرایی نظرات متناقض، برخی از محققان سعی کرده اند مدل ها و چک لیست های ارزیابی مورد توافق به منظور ارزشیابی کتب درسی تهیه کنند. براون (۱۹۹۵) معتقد است چک لیست های ارزشیابی کتب باید دارای برخی معیارهای مربوط به خصوصیات ظاهری مانند صفحه آرای، ترتیب بندی، و لجستیکی باشند. سایر معیارها مربوط به اهداف، رویکردها، روش و سازگاری آن با برنامه درسی می شوند. مک دانا و شاو (۲۰۰۳) مدلی برای ارزشیابی کتب درسی پیشنهاد دادند که شامل سه بخش اصلی می باشد: بخش اول، ارزیابی خارجی است که سازماندهی مطالب بیان شده توسط نویسنده یا ناشر را بررسی می کند؛ بخش دوم یا همان ارزیابی داخلی، به عواملی مانند ارائه مهارت ها، سطح بندی، ترتیب، اصالت، و مناسب بودن مطالب می پردازد و در نهایت بخش سوم، ارزیابی کلی است که در آن قابلیت استفاده، تعمیم پذیری، سازگاری، و انعطاف پذیری بررسی می شوند. از بین محققان ایرانی نیز محمودی و احمدی صفا (۱۳۹۳) مدل جامعی را پیشنهاد داده اند که شامل سه بخش اصلی

مواد و روش ها

به منظور انجام این پژوهش، نه تن از اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تبریز (شش استادیار و سه دانشیار) با روش نمونه گیری هدفمند و در دسترس به عنوان ارزشیابان کتاب مورد نظر انتخاب شدند. پنج نفر از این اساتید دارای مدرک تخصصی آموزش زبان انگلیسی و چهار نفر دیگر از اساتید متخصص علوم پایه در دانشکده پزشکی بودند و همه آنها سابقه تدریس ۵ الی ۱۵ ساله در درس زبان انگلیسی تخصصی پزشکی داشتند. یکی از دلایلی که گروه شرکت کنندگان شامل دو گروه از اساتید متخصص در رشته پزشکی و زبان انگلیسی می باشد این است که در دانشگاه هدف، درس زبان انگلیسی تخصصی بصورت مشترک توسط هر دو گروه از این اساتید تدریس می شود. دلیل دیگر این امر ماهیت مدل ارزشیابی مورد استفاده در این مطالعه است که طبق آن، کتاب زبان تخصصی بایستی از برخی جهات توسط متخصصان زبان انگلیسی و از بعضی ابعاد دیگر توسط متخصصان آن رشته علمی مورد ارزیابی قرار بگیرد. علاوه بر ارزیابان، سه نفر از اعضای هیات علمی دانشگاه تبریز در رشته آموزش زبان انگلیسی بصورت تصادفی برای همکاری در زمینه بررسی روایی مدل ارزیابی مورد استفاده در این مطالعه انتخاب شدند. همه آنان تجربه کاری ۱۰-۲۰ ساله در زمینه تدریس درس مختلف رشته آموزش زبان انگلیسی از جمله ESP و EAP، تألیف، انتخاب، و ارزیابی کتب درسی انگلیسی داشتند.

نقد کتاب انگلیسی برای دانشجویان پزشکی بر اساس مدل ارزشیابی کتاب های آموزش زبان انگلیسی برای اهداف ویژه که توسط محمودی و احمدی صفا در سال ۱۳۹۳ ارائه شده است، استفاده صورت گرفت. این مدل که مبتنی بر چندین مدل ارزیابی شناخته شده و پرکاربرد در پیشینه تحقیق پیشنهاد شده است، به ارزشیابی

توصیفی، عینی، و محتوایی متون می پردازد. این مدل در قالب سه قسمت اصلی/ارزشیابی توصیفی و کیفی، ارزشیابی عینی، و بررسی محتوایی می باشد. ارزشیابی توصیفی و کیفی خود شامل سه بخش ارزشیابی بیرونی یا شکلی شامل ۱۱ گویه، ارزشیابی درونی در بر دارنده ۱۳ گویه، و ارزشیابی کلی حاوی ۳ سوال تشریحی می باشند. قسمت دوم یا ارزشیابی عینی نیز به دو بخش بررسی ظاهری با ۴ گویه و بررسی محتوایی با ۱۹ گویه تقسیم بندی می شود. در انتها، بخش سوم که دارای ۵ سوال تشریحی می باشد به بررسی محتوایی متون می پردازد.

اگر چه، این چک لیست ارزیابی پیش تر نیز در چندین پژوهش (مانند طاهر خانی و دیگران، ۱۳۹۷؛ محمودی، ۱۳۹۷؛ محمودی و احمدی صفا، ۱۳۹۳) مورد استفاده قرار گرفته و روایی و پایایی آن مورد تأیید آن پژوهشگران بوده است، نگارندگان مطالعه پیش رو نیز برای حصول اطمینان بیشتر از اعتبار این ابزار ارزشیابی، از روش کیفی استفاده کردند.

بنابراین، نسخه ای از چک لیست ارزیابی جهت بازخورد انتقادی بصورت جدا گانه از طریق پست الکترونیکی ارسال گردید. پس از دریافت نظرات، تغییرات لازم مانند نحوه نوشتار به منظور بالا بردن وضوح پرسش ها و یا حذف چند گویه که از نظر آنان محتوای کاملاً یکسان داشتند اعمال شد. جامعیت و تناسب این چک لیست با موقعیت آموزشی کلاس های زبان تخصصی توسط همه متخصصان شرکت کننده مورد تأیید قرار گرفت. به منظور بررسی پایایی چک لیست ارزشیابی مزبور، به غیر از بخش آخر آن که شامل سوالات تشریحی برای انجام مصاحبه است، ضریب پایایی درونی سایر بخش های چک لیست با استفاده از ضریب آلفای کرانباخ (Cronbach Alpha) محاسبه شد که نتایج آن در جدول ۱ نشان داده شده اند.

جدول ۱. آزمون آلفای کرونباخ

Table 1. Alpha cronbach Test

بخش های چک لیست	تعداد گویه ها	آلفای کرونباخ بر اساس آیتیم های استاندارد	آلفای کرونباخ
ارزشیابی توصیفی	۲۴	۰,۸۶۴	۰,۸۶۴
ارزشیابی عینی	۲۳	۰,۸۷۱	۰,۸۷۱

طبق نتایج نشان داده شده در جدول ۱، پایایی چک لیست مورد استفاده مطلوب است.

محرمانه خواهند ماند. در طول جلسات مصاحبه در بازه زمانی ۲۰ الی ۳۰ دقیقه، سوالات تشریحی مطرح شده در چک لیست پرسیده شدند و در برخی موارد نیز توضیحات ارزیابان مصاحبه گر را وادار به طرح پرسش های بیشتری نمود. سپس تمامی مصاحبه ها رونویس شدند و تلاش برای درک مفهوم صحیح آنها (کوفی و اتکینسون، ۱۹۹۶) صورت گرفت تا تأییدیه لازم از ارزیابان در خصوص صحت داده ها دریافت شود.

یافته ها

یافته ها در قالب سه قسمت ارزشیابی شامل نخست، ارزشیابی توصیفی و کیفی که خود حاوی سه بخش ارزشیابی بیرونی، درونی، و کلی با ۲۷ گویه؛ ارزشیابی عینی با دو بخش بررسی ظاهری و محتوایی با ۲۳ گویه؛ و بخش آخر که با ۵ سوال تشریحی به بررسی محتوایی متون می پردازد، تحلیل شدند. یافته ها با استفاده از قالب های برشمرده شده در جدول ۲ نمایش داده شده اند.

نظر به اینکه پژوهش حاضر از نوع کیفی و توصیفی است در تحلیل داده ها از روش تحلیل محتوای کیفی استفاده شد (دنزین و لینکلن، ۲۰۰۰). برای انجام این کار، در ابتدا ضمن ارائه توضیحات کامل در مورد هدف تحقیق و روش انجام کار به ارزیابان و حصول اطمینان ایشان از محرمانه ماندن هویت و نقطه نظراتشان به عنوان ارزیاب، فرم رضایت مندی شرکت در مطالعه و یک نسخه از کتاب زبان تخصصی پزشکی به همراه چک لیست ارزشیابی مورد استفاده در این تحقیق برای هر یک از شرکت کنندگان ارسال گردید تا پس از مطالعه دقیق و منتقدانه کتاب و تکمیل چک لیست مذکور، نظراتشان را از طریق پست الکترونیکی ارسال نمایند. پس از دریافت چک لیست های پاسخ داده شده، هماهنگی های لازم برای انجام مصاحبه تلفنی یا تصویری به منظور ارائه توضیحات بیشتر و همچنین پاسخگویی به بخش هایی از چک لیست که شامل سوالات تشریحی هستند، انجام گرفت.

پیش از شروع جلسه مصاحبه، به ارزیابان اطلاع داده شد که مصاحبه آنان ضبط خواهد شد اما پاسخ های آن ها

جدول ۲. یافته‌ها در یک نگاه

Table 2. Findings at a glance

توصیفی-بیرونی	توصیفی-درونی	کلی	یافته‌ها
گویه‌ها	گویه‌ها	گویه‌ها	یافته‌ها
مقدمه	مهارت‌های زبانی	قابلیت استفاده	برای زبان عمومی خوانش- محور قابل استفاده است ولی برای تخصصی پزشکی ناکافی است.
دیدگاه نویسندگان و ناشر	تناسب با اهداف	قابلیت تعمیم	به لحاظ ظاهری دارد ولی به لحاظ محتوایی نیاز به تغییر دارد.
مخاطبان	ملاک درجه بندی	نقاط قوت	ظاهر بسیار عالی، استفاده بهینه از حاشیه صفحات، تدریس خوب واژگان، بیان استراتژی‌های خوانش، اصالت متون، انسجام بالای مطالب، همخوانی فرهنگی، عدم سویه‌گیری
بافت کتاب	اصالت متون	نقاط ضعف	عدم توجه به: تئوری‌های یادگیری زبان، شنیدار، گفتار، نوشتار، سطح بندی مطالب از آسان به دشوار سبک‌های یادگیری دانشجویان، تقویت نگرش انتقادی، پرورش خلاقیت،
کتاب اصلی یا کمکی	تطابق با سطح زبانی	بالا	
سطح کتاب	سبک یادگیری	توجه نشده	
ظاهر کتاب	یادگیری خودخوان	استراتژی‌های خوانش و واژگان مفیدند. خودخوانی دشوار بدلیل عدم توجه به آواشناسی	
دسترسی	تفکر انتقادی	مشهود نمی‌باشد	
بها	انسجام علمی-	بالا	
بسته آموزشی	عدم وجود راهنمای استاد، لوح فشرده، کتاب کار جدا	ندارد. تصاویر بیشتر جنبه تزئینی دارند	
نیازسنجی	اتکا بر تجربیات نگارندگان	بالا-هیچ رویکرد جانبدارانه یا تبعیض آمیز ندارد.	
فهرست واژگان	دارد- بدون آواشناسی بدون معنی واژگان	کم	
امانتداری	تا حد زیادی رعایت شده	ارتباط فقط با متون	ارتباط کلامی و غیر کلامی

ارزشیابی

		علیرغم نقاط قوت، کفایت آموزشی لازم را ندارد.	کفایت آموزشی	رعایت شده بجز اشتباهات ناپی	دستور زبان
				تمرین های هر درس و Self-check با گزاره های خبری تیک زدن	سنجش

گشت. اینکه کتاب فقط برای یک رشته خاص تدارک دیده شده یا گروهی از رشته ها، می تواند تاثیر شگرفی بر انتخاب استفاده کنندگان کتاب، چه اساتید و چه دانشجویان، داشته باشد.

در این خصوص، طاهره صفارزاده، اولین مدیر گروه زبان انگلیسی تخصصی سمت، کتاب های زبان تخصصی سمت را به سه سطح تقسیم بندی نموده اند: سطح زبان عمومی، سطح نیمه تخصصی، و سطح تخصصی که اولی برای همه رشته ها، دومی برای استفاده دانشکده ای، و سومی برای استفاده رشته ای می باشند (نوروزی و بیرجندی ۱۳۶۹). این طبقه بندی با شماره گذاری ۱، ۲ و ۳ روی جلد کتاب مشخص می شود. با این تفصیل، کتاب حاضر با توجه به آنچه در مقدمه اشاره شده و مختص فیلد علوم پزشکی در نظر گرفته شده کتاب نیمه تخصصی با شماره ۲ محسوب می شود در حالیکه نام کتاب آنرا به اشتباه در سطح تخصصی رشته پزشکی با شماره ۳ قرار داده است.

شکل و ظاهر کتاب

نویسندگان پیش از مقدمه انگلیسی جدولی شماتیک حاوی نام درس ها و زمینه موضوعی، استراتژی خوانش موجود، نوع نگرش واژگانی، و موضوع دستور در هر درس را بطور کامل و منسجم به نمایش گذارده اند و تصویر جامعی از کلیت کتاب به خوانندگان می دهند. همچنین، در پشت جلد نیز بصورت خوانا و گویا نام، سطح زبانی، گروه هدف، و اهداف کتاب بیان شده اند. عکس هایی با زمینه فیلد علوم پزشکی روی جلد کتاب در هر دو سمت و رنگ زمینه آبی به لحاظ ظاهری جذابیت خوبی به کتاب حاضر بخشیده اند. نکته مثبت دیگری که پنج تن از اساتید در مورد ظاهر این کتاب مطرح نمودند قطع رحلی

ارز شبابی بیرونی (ارز شبابی شکلی) به تفکیک مقوله های زیر انجام گرفت:

مقدمه تخصصی: دیدگاه نویسنندگان و ناشر،

مخاطبان و بافت کتاب

قریب به اتفاق ارزیابان بر این باور بودند که این کتاب به لحاظ ظاهری پیشرفت قابل توجهی نسبت به کتاب های پیشین سمت نشان می دهد. در قسمت مقدمه، علاوه بر بخش "سخن سمت" که توضیح مختصر در مورد سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت) است یک مقدمه نسبتاً طولانی به زبان انگلیسی دارد که در آن اهداف مورد نظر نویسندگان، گروه هدف، بافت کتاب، بخش های گوناگون هر درس، دلیل انتخاب هر قسمت و دلیل تاکید خاص بر برخی مطالب بر اساس تئوری های مرتبط آموزشی به خوبی توضیح داده شده اند.

کتاب اصلی یا کمک آموزشی و سطح کتاب

به اذعان نویسنندگان در قسمت مقدمه کتاب، این اثر به عنوان منبع اصلی درس زبان تخصصی مختص دانشجویان فیلد علوم پزشکی شامل رشته های مختلف این فیلد و از جمله رشته پزشکی در نظر گرفته شده است. حال آنکه، بیشتر ارزیابان این تحقیق به درستی اشاره نمودند که از نام کتاب (English for the Students of Medicine) اشتباها چنین بر می آید که این کتاب مخصوص دانشجویان صرفاً رشته پزشکی است. به نظر می رسد بهتر می بود نام اثر با تطابق کامل با هدف کتاب انتخاب می شد و با در نظر گرفتن تمام رشته های گروه هدف، شاید نام (English for the Students of Medical Field) متناسب تر می شد که در این صورت، نشانگر همه دانشجویان فیلد علوم پزشکی می

آموزش زبان هستند که در مورد این کتاب خلا آنها احساس می شود.

نیازسنجی

نیازسنجی یکی از ضروریات های تهیه کتابهای انگلیسی با اهداف ویژه است (دادلی ایوانز و سنت جان ۱۹۹۸). در همین خصوص، چهار تن از اساتید زبان انگلیسی قویا به لزوم نیازسنجی پیش از تدوین یک کتاب آموزشی تاکید نمودند ولی ظاهرا با توجه به اینکه نویسندگان این اثر در مقدمه اشاره ای به انجام نیازسنجی پیش از تهیه کتاب ننموده اند فرض بر آن است که در نگارش کتاب، بر دانش و تجربیات و شناخت خویش از نیازهای دانشجویان به عنوان اساتید زبان تکیه نموده اند.

فهرست واژگان

فهرست واژگان نیز به عنوان یکی از ضروریات های کتاب های آموزش زبان در انتهای کتاب به ترتیب حروف الفبا برای هر درس بصورت مجزا قرار داده شده است و تنها چیزی که برای هر واژه در نظر گرفته شده نقش فعلی، اسمی، و یا صفتی و غیره می باشد. به زعم اکثر منتقدان رشته زبان انگلیسی، جای توجه به تلفظ صحیح و علایم فونتیک در این قسمت خالی است. این در حالی است که در کتاب های پیشین، علایم آواشناسی به دانشجویان معرفی می شدند که در مورد کتاب حاضر این مساله سیر قهقرایی آواشناسی محسوب می شود. نکته دیگر اقدام مناسب نویسندگان اثر در داده افزایی (Input Enhancement) واژگان بود به این صورت که تمام واژگانی را که تدریس آنها مد نظرشان بوده است در داخل متن هایلیت نموده و همان واژگان را در فهرست لغات پایانی گردآوری نموده اند. بنظر می رسد که نمایش هر چه بیشتر مطالب در قسمت های مختلف، از جنبه های گوناگون، یادگیری را تقویت می کند و اگر چنانچه در فهرست پایانی صرفا به تهیه لیست لغات بسنده نمی شد و در پایین هر واژه یک جمله انگلیسی حاوی آن واژه و یا مفهوم لغت به زبان انگلیسی آورده می شد یادگیری معنادار تری می توانست رخ دهد (ونگ ۲۰۰۷).

آن در مقایسه با کتاب های پیشین سمت در قطع وزیری است که در قطع رحلی فضای بیشتری برای تدارک مطالب مورد نیاز استفاده کنندگان فراهم می شود. از دیگر نقاط قوت این کتاب به توانمندی ویژه نویسندگان کتاب اشاره می شود که، برخلاف برخی نویسندگان کتاب های مشابه، به بهترین شکل ممکن از فضای حاشیه ای صفحات استفاده نموده اند. اغلب اساتید ارزیاب معتقد بودند که کتاب به لحاظ صفحه آرایی، حروفچینی، طرح جلد، صحافی، و غیره، از ظاهر خوبی برخوردار است. جنس خوب کاغذ، بهره گیری از رنگها، هر چند، کم و استفاده از عکس های رنگی متناسب با موضوع هر درس ظاهری جذاب تر و خواندنی تر به این کتاب داده اند.

سهولت دسترسی و بهای کتاب

از نظر بهای، این اثر با قیمت ۳۴۰۰۰ تومان مناسب است ولی دسترسی به آن، دست کم در شهر تبریز، آسان نبود و نگارندگان نقد حاضر پس از سفارش اینترنتی و انتظار بسیار طولانی مدت به این اثر به تعداد مکفی برای تحقیق، دسترسی یافتند.

وجود یا عدم وجود بسته آموزشی

نکته دیگری که طرح آن خالی از لطف نمی باشد و ذهن اساتید متخصص زبان انگلیسی را به خود درگیر نمود، پیرامون وجود یا عدم وجود بسته آموزشی همراه این اثر است. برخی منتقدان (مانند محمودی ۱۳۹۷) به ضرورت وجود کتاب کار، راهنمای استاد، لوح فشرده و وب سایت آموزشی تاکید دارند و البته که محققان مطالعه حاضر نیز وجود راهنمای استاد و لوح فشرده را مکمل کتاب اصلی می دانند. ولی شاید بتوان بدون کتاب کار جداگانه هم با بهره گیری از خیل کثیری از انواع فعالیت های داخل کتاب اصلی نیز به اهداف یادگیری یک کتاب زبان نیمه تخصصی خوانش-محور دسترس یافت. ولی راهنمای استاد و لوح فشرده از ضروریات یک کتاب

اصل امانتداری

نویسندگان کتاب به اصل امانتداری متعهد بوده و برای بیشتر متن‌ها یا محتواها هم در پایان متن منبع را عنوان نموده‌اند و هم در صفحه انتهایی کتاب لیست منابع را آورده‌اند. لیکن، همانطور که سه متخصص زبانی به درستی تشخیص دادند، نویسندگان در برخی مواقع از بیان کامل یک منبع خودداری نموده و به جای آن، به عنوان نمونه، این عبارت را نوشته‌اند *This text is adapted from a guidebook for nurses.* (این متن از یک کتاب راهنمای پرستاری برگرفته شده است). در اینجا این پرسش پیش می‌آید که کدام کتاب راهنمای پرستاری؟ بهتر می‌بود نام منبع بطور کامل درج می‌گردید تا در صورت نیاز بتوان به آن دسترسی یافت.

رعایت دستور زبانی

از نظر اساتید زبانی، کتاب به لحاظ دستوری در جایگاه بسیار مناسبی قرار دارد و پر واضح است که نگارندگان آن اهتمام زیادی در این زمینه داشته‌اند و فقط در برخی قسمت‌ها احتمالاً به دلیل اشکالات تایپی برخی کاستی‌ها به چشم می‌خورد به عنوان نمونه در بخش مقدمه در صفحه VII در خط اول پاراگراف پایانی بجای حرف ربط *and*، حرف تعریف *an* تایپ شده است و یا در صفحه ۱۸ در خط سوم پاراگراف دوم بین دو واژه *antidepressants* و *corticosteroids* حرف ربط *and* از قلم افتاده است.

سنجش یادگیری

در خصوص خودارزیابی فراگیران بنظر می‌رسد تمرین‌ها و فعالیت‌های موجود در هر درس به گونه‌ای خودسنجی محسوب می‌شوند ولیکن بنا به اظهار نظر نویسندگان کتاب، قسمتی که در پایان هر درس با عنوان *self-check* قرار داده شده، مخصوص خودارزیابی است. در این قسمت، تعدادی گزاره و در کنار هر گزاره یک مربع کوچک به منظور زدن علامت تایید وجود دارد که یک

سری جملات کلی بوده و یادآور اهداف هر درس نیز می‌باشد. حال، آنگونه که از نتایج مصاحبه‌ها بر می‌آید، بررسی تاثیر احتمالی این نوع خودارزیابی بر یادگیری و میزان کارآمدی آنها خود نیازمند تحقیق دیگری است.

در بخش ارزش‌شیبایی درونی (ارز شیبایی محتوایی) ه میزان انطباق کیفیت محتوایی اثر با اهداف از پیش تعیین شده نویسنده یا ناشر تحلیل می‌شود (محمودی و احمدی صفا ۱۳۹۳).

پوشش مهارت‌های زبانی و تناسب با اهداف

یکی از پر اهمیت‌ترین پارامترها از نقطه نظر اکثریت ارزیابان این پژوهش در تحلیل یک کتاب آموزشی زبان بررسی رویکرد نویسندگان آن کتاب نسبت به مساله مهارت‌های زبانی است (هینکل ۲۰۰۶). آنچه مسلم است آموزش زبان انگلیسی در قرن بیست و یکم در ایران تغییر بسیار چشمگیری نسبت به قرن‌های پیشین نداشته است و همچنان تنها مهارت خوانش و در کنار آن یادگیری لغات و تا حدی دستور چه در زبان مدرسه و چه دانشگاه هم در زبان عمومی و هم در زبان تخصصی حرف اول را می‌زند. گرچه گروهی از اساتید تلاش‌های ارزنده‌ای برای تحول آموزش زبان انگلیسی در مدارس (سری کتاب‌های پراسپکت) و در دانشگاه‌ها (به عنوان نمونه، کتاب زبان عمومی با نام *Upbeat*) انجام می‌دهند و با تلفیق مهارت‌های زبانی تلاش در بهبود شرایط تدریس زبان دارند، با اینهمه، همچنان رویکرد کلی آموزش زبان خوانش-محور باقی مانده است. فلذا، زمانی که "سمت" به سوی کتاب‌های "سمت نوین" گام بر می‌دارد نمی‌توان انتظار بسیار زیاد و توقع تغییرات بنیادین در نحوه آموزش زبان از این کتاب‌ها داشت.

ملاک‌های درجه‌بندی مطالب (ساختاری،

کارکردی، ارتباطی)

به نظر می‌رسد متن‌های کتاب بیشتر به لحاظ موضوعی در کنار هم گرد آمده‌اند و تفاوت سطح زبانی

متنوع و چالش بر انگیز و گاه متفاوت می توانست میزان خلاقیت و علاقمندی در دانشجویان را افزون نماید. البته، شایان ذکر است که همخوانی بین درس ها و تکالیف از نظر کیفیت و کمیت با سطح توانش زبانی، نیازهای آموزشی زبان آموزان، و مطالب تدریس شده به عینه مشهود می باشد.

توجه به سبک های یادگیری

این درست است که در نوع تکالیف تنوع وجود دارد، ولی مدارک خاصی دال بر توجه نویسندگان کتاب به تفاوت سبک های یادگیری دانشجویان گوناگون مشهود نمی باشد. زیرا در همه درس ها همه مطالب و تمرین ها یکدست و مشابه هستند و دانشجویان با هر طیف سبکی ملزم به انجام همان نوع تکالیف هستند.

یادگیری خودخوان

در تقویت مهارت خودخوانی، حتی اگر در کتاب تکنیک خاص یادگیری مطرح نشده باشد ولی تحلیل یافته ها حاکی از آن بود که استراتژی های خواندن، یا نکات بسیار ارزنده در بخش های vocabulary shot و یا word family عنوان گردیده اند که می توانند برای استفاده کنندگان کتاب مثمر ثمر واقع شوند. مضافا اینکه مولفان کتاب معناهای متفاوت یک کلمه خاص را با استفاده از جملاتی از متن تدریس شده به خوبی عنوان می نمایند که از نکات مثبت این کتاب است. لیکن، نظر به اینکه هیچگونه توجهی به آواشناسی و تلفظ درست نشده است دانشجویان ضعیف تر در خودخوانی بدون حضور استاد می توانند دچار مشکل شوند.

تفکر انتقادی و پرورش خلاقیت

در همین راستا، جا دارد اشاره ای هم به پارامتر مهارت های گوناگون زندگی همچون تفکر انتقادی و پرورش خلاقیت شود. با علم به اینکه کتاب از یک روند ثابت و

فاحشی در آنها مشهود نمی باشد. حتی، در انتخاب نکات دستوری ای که در هر درس تدریس می شوند سطح آسانی آنها تاثیری در زمان تدریس شان نداشته است. به عنوان مثال تدریس modal verbs که پیچیدگی خاصی ندارد در درس ۸، Double comparatives که بسیار پیچیده تر محسوب می شوند در درس ۶، و تدریس زمانهای حال کامل (Present perfect tense & Present progressive tense) که معمولا به لحاظ دشواری در درس های میانی و یا پایانی دیگر کتاب های زبانی تدریس می شوند در درس ۱ کتاب مطرح شده اند. البته ناگفته پیداست که این کتاب به منظور تدریس دستور زبان تهیه نشده است و در نتیجه، این موضوعات هستند که روند طرح مطالب را تعیین می نمایند. هر چند، در کتاب های مطرح جهانی مانند زبان تخصصی پزشکی آکسفورد، با وجودیکه یک کتاب دستور زبان نیست، سطح بندی نکات دستوری هم در نظر گرفته شده است.

اصالت متون

با عنایت به اینکه متون درسی از اینترنت و یا منابع بین المللی برگرفته شده اند میزان اصیل بودن نسبتا بالایی دارند ولی نظر به اینکه حسب نیاز برخی متن ها کوتاه شده اند، می توان ادعا نمود که متون دستکاری شده اند و اینکه تا چه حد می توانند در درک مطلب و مقالات واقعی در آینده برای استفاده کنندگان مفید واقع شوند نیاز به تحقیق و تفحص بیشتر دارد.

میزان تطابق تمرین ها و آزمون ها با سطح توانش

زبانی و مطالب تدریس شده

همه ارزیابان بجز یک نفر بر این اعتقادند که در همه درس ها یک روند ثابت و منسجم در خصوص زمان و نحوه ارائه متن ها، لغات، تکالیف و غیره بارز است. حتی نوع تکالیف نیز تا حد زیادی مشابه بوده و مانع از ایجاد سردرگمی در مخاطبان کتاب می گردد. هر چند، به اذعان اغلب اساتید ارزیاب، شاید بهره گیری از برخی تکالیف

جنسیت گرایانه ندارد و این یکی از ارزنده ترین ویژگی های یک کتاب آموزشی است. حتی این دغدغه نویسندگان کتاب در خور تقدیر است که در انتخاب عکس ها تبعیض جنسیتی نداشته اند و نسبتا به گونه ای مساوی عکس ها از هر دو جنس بکار گرفته شده اند چرا که مخاطبان کتاب نیز از هر دو جنس می باشند.

تطابق کتاب با نظریه های یادگیری زبان و ارتباط

کلامی و غیر کلامی

از اساسی ترین نظریه های یادگیری زبان می توان به بهره گیری از همه مهارت های زبانی شنیدار، گفتار، نوشتار، و خوانش بطور همزمان اشاره نمود (فولی و تامسون ۲۰۰۳) که این کتاب فقط خوانش-محور است. در همین راستا، می توان نقش برقراری ارتباط در نظریه های جدید یادگیری زبان را یادآور شد که در این کتاب توجه خاصی به ایجاد ارتباط، چه کلامی و چه غیر کلامی، بخصوص با همکلاسبان نشده است؛ چه بسا این اثر با چنین رویکردی می تواند از تکنیک تکیه گاه سازی یا داربست آموزشی (Scaffolding) بین دانشجویان قوی (Expert) و دانشجویان ضعیف (Novice) برگرفته شده از نظریه ساخت گرایی (Constructivism) و ایگو تسمکی (۱۹۷۸) بهره برد، لیکن، صرفا بنا را بر خواندن و پس از آن پاسخدهی به یک سری تمرین های مشابه گذارده و حتی ساده ترین اقدام در برقراری ارتباط به غیر از ارتباط با متن صورت نداده است و به هیچ عنوان دانشجویان را ترغیب به فعالیت گروهی ننموده و از فعالیت های گروه-محور جیگسا (jigsaw) (الیس ۲۰۰۳)، که همانا فراهم نمودن بخشی از اطلاعات و در کنار آن ترغیب به کسب مابقی اطلاعات مورد نیاز از دیگر اعضای گروه است و اخیرا در کلاس های خوانش-محور نیز بطور گسترده مورد استفاده قرار می گیرد، هیچ استفاده ای نشده است.

کفایت آموزشی

منسجم با ارائه دو متن در هر درس و طرح یک سری تکالیف مشخص پس از آنها پیروی می کند و از تمرینات بحث بر انگیز که بطور نا خودآگاه دانشجویان را به بحث و تبادل نظر در خصوص موضوعات متنوع کتاب سوق دهد بهره نمی گیرد، از دیدگاه اساتید ارجمند ارزیاب، جای خالی تفکر انتقادی و پرورش خلاقیت نمایان است.

انسجام علمی و منطقی بین مطالب

بر اساس یافته ها، انسجام کلی کتاب قابل قبول می باشد و این درست است که کتاب اخیر نسبت به همتای پیشینش ظاهری جذاب تر دارد و در معرفی واژگان جدید هم موفق تر عمل نموده (بدون در نظر گرفتن حذف آواشناسی و مفهوم انگلیسی واژگان که یک بازگشت به عقب در نسل نوین محسوب می شود) و از حاشیه بیشتر صفحات برای به نمایش گذاردن معنای انگلیسی لغات شماره گذاری شده در متن بهره برده و دستور را بیشتر بصورت القایی (inductive) و نه بصورت صریح (explicit) مطرح نموده است ولی همچنان در مقایسه با کتاب های زبان تخصصی دانشگاه های مطرح جهان همچون آکسفورد راه بسیار بلندی را پیش رو دارد.

کارکرد مؤثر تصاویر در فرآیند یادگیری

تصاویر گوناگون موجود در کتاب حکایت از ایجاد تنوع در آموزش زبان در مقایسه با کتاب پیشین سمت دارد ولی تعداد تصاویر بسیار محدود بوده و شاید نتواند تاثیر خاصی بر آموزش یا یادگیری داشته باشد و طبق گفته هیل (۲۰۱۳) بیشتر می توان از آنها بخاطر جنبه تزئینی شان یاد کرد.

همخوانی فرهنگی

به غیر از یک نفر از ارزیابان که در خصوص همخوانی فرهنگی که نظر ممتنع داشتند دیگران صریحا اعلام داشتند که این کتاب از منظر فرهنگی، ملی، و مذهبی جامعه هیچ رویکرد جانبدارانه، متعصبانه، نژادپرستانه، یا

وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی می خوانند و بر اساس نتایج تحقیق حاضر، بدون هیچگونه غرض ورزی باید اذعان نمود که کتاب حاضر برای آن دسته به هیچ عنوان توصیه نمی شود چرا که در حد زبان عمومی و نه تخصصی ایشان خواهد بود. گرچه شاید به منظور اعلام نظر جامع تر در خصوص کفایت آموزشی این کتاب بهتر باشد ضمن پژوهشی گسترده، از اساتید زبان انگلیسی یا متخصصان فیلد که به تدریس زبان تخصصی پزشکی در دانشگاه های علوم پزشکی کشور اشتغال دارند، ضمن بررسی محتواهای مورد تدریس شان، اطلاعات جامع تری بدست آورد.

گویه های ارزشیابی عینی از چک لیست در دو بخش ارزیابی ظاهری و ارزیابی محتوایی با مقیاس لیکرت (از عالی= ۴ تا ضعیف= ۱) ارائه شده اند و هر یک از گویه ها دارای ضرایب متفاوتی هستند. امتیازی که توسط هر ارزیاب به این گویه ها داده شد با احتساب ضرایب آن ها در جدول زیر نشان داده شده و در پایان، میانگین جمع امتیازات نیز محاسبه شده است.

به لحاظ کفایت آموزشی، علیرغم ارزشمند بودن این اثر، شاید برای تدریس به عنوان زبان تخصصی برای همه رشته های فیلد علوم پزشکی مناسب نبوده و در رفع نیاز زبانی دانشجویان آن رشته ها نتواند بطور موفق عمل نماید. ولی در زمینه های عمومی تر و در کلاس های خوانش-محور مناسب تر است. در خصوص کفایت آموزشی توضیحات کامل تری از دید ارزیابان این تحقیق در قسمت ارزشیابی کلی عنوان می گردد.

در این قسمت، جمع بندی کلی مطالبی که تاکنون بررسی شده اند با محوریت میزان قابل استفاده بودن و تعمیم پذیری صورت می گیرد. اساتید فیلد اطلاعات بسیار ارزنده ای در خصوص نحوه تدریس زبان تخصصی به دانشجویان پزشکی در دانشگاه هدف این تحقیق در اختیار پژوهشگران قرار دادند. دانشجویان رشته پزشکی، دست کم در دانشگاه علوم پزشکی تبریز، مطالبی به مراتب تخصصی تر و شاید تاثیر گذارتر در قالب کتاب اصطلاحات پزشکی کوهن و تعداد فراوانی متون کاملا اصیل طبق سرفصل دروس زبان تخصصی پزشکی ۱ و ۲ مصوب

جدول ۳. ارزشیابی عینی- جدول بررسی ظاهری اثر (برگرفته شده از محمودی و احمدی صفا، ۱۳۹۳)

Table 3.Objective evaluation-investigation of book layout (adapted from Mahmudi & Agmadi safa 1393)

ردیف	گویه ها / ضرب ها	ارزیاب ۱	ارزیاب ۲	ارزیاب ۳	ارزیاب ۴	ارزیاب ۵
۱	جامعیت شکلی اثر (۴)	۸	۸	۱۲	۸	۴
۲	کیفیت چاپ اثر (صفحه آرایشی، حروف نگاری، طرح جلد، صحافی...) (۲)	۸	۸	۸	۸	۶
۳	رعایت قواعد عمومی نگارش و ویرایش تخصصی اثر (ضریب ۳)	۶	۹	۶	۹	۹
۴	وجود مواد کمک آموزشی مکمل (کتاب معلم، کتاب کار، لوح فشرده، و معرفی وبسایت...) (۳)	۳	۳	۳	۳	۳
	جمع امتیازات هر ارزیاب	۲۵	۲۸	۲۹	۲۸	۲۲
	میانگین امتیازات	۲۶,۴				

خصوص این کتاب، میانگین نظرات ارزیابان (۲۶,۴) گردید که از حد میانه (۳۰) مقادیر کمینه و بیشینه نیز پایین تر است.

در این قسمت، با در نظر گرفتن ضرایب گویه ها و تعریف بنیانگذاران این روش ارزشیابی، مجموع امتیازها می بایست دست کم ۱۲ و در بهترین حالت ۴۸ شود. در

جدول ۴. ارزشیابی عینی- جدول بررسی محتوایی اثر (برگرفته شده از محمودی و احمدی صفا، ۱۳۹۳)

Table 4.Objective evaluation-investigation of book content (adapted from Mahmudi & Agmadi safa 1393)

ردیف	گویه ها / ضریب ها	ارزیاب ۱	ارزیاب ۲	ارزیاب ۳	ارزیاب ۴	ارزیاب ۵
۱	همخوانی محتوا با نظریه های آموزش زبان (۴)	۸	۱۲	۸	۸	۸
۲	تناسب و جامعیت موضوعی و محتوایی اثر با رشته آموزشی (۴)	۴	۸	۸	۸	۸
۳	توجه به توانمندسازی زبان آموزان به یادگیری خودخوان (۴)	۴	۸	۸	۸	۴
۴	همخوانی تمرینها و آزمونها از نظر کمی و کیفی با سطح زبانی و نیازهای آموزشی زبان آموزان (۴)	۸	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
۵	کیفیت انتخاب، درجه بندی و ارائه مطالب درسی (۳)	۶	۹	۹	۶	۶
۶	نظم و انسجام مطالب در کل (۳)	۹	۹	۱۲	۱۲	۱۲
۷	نظم و انسجام مطالب هر فصل (۳)	۹	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
۸	توجه به آموزش مهارتهای زندگی تفکر انتقادی، پرورش خلاقیت (۳)	۳	۶	۶	۳	۶
۹	انطباق محتوای اثر با مبانی و پیش فرضهای فرهنگ ایرانی ساسلامی (۳)	۹	۹	۱۲	۱۲	۱۲
۱۰	روزآمدی و اعتبار علمی متون (۳)	۶	۶	۶	۹	۹
۱۱	نوآوری در تمرینها و فعالیتهای (۳)	۶	۳	۶	۶	۶
۱۲	رعایت امانت در ذکر منبع (۳)	۹	۹	۱۲	۹	۱۲
۱۳	پوشش مهارتهای چهارگانه زبانی با توجه به اهداف درس (۲)	۲	۲	۴	۲	۴
۱۴	توجه به تفاوتهای فردی زبان آموزان از نظر سبک یادگیری در طراحی تمرینها و فعالیتها (۲)	۲	۴	۴	۲	۲
۱۵	اصیل بودن متون (۲)	۴	۶	۶	۶	۶
۱۶	بهره گیری از ابزارهای لازم علمی برای تفهیم موضوع (۲)	۲	۲	۲	۲	۴
۱۷	همخوانی اثر با برنامه درسی و نظام آموزشی موجود (۲)	۲	۲	۲	۲	۴
۱۸	تناسب و جامعیت موضوعی و محتوایی اثر با اهداف درس ESP (۲)	۲	۴	۲	۲	۴
۱۹	مطابقت با سرفصلهای وزارتی (۲)	۲	۲	۲	۲	۲
	جمع امتیازات هر ارزیاب	۹۷	۱۲۵	۱۲۵	۱۲۰	۱۲۳
	میانگین امتیازات			۱۱۸		

دروس زبان تخصصی ۱ و ۲ از سوی وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی بود و اینکه این کتاب مخصوص زبان تخصصی ۱ یا ۲ و یا هر دو یکجا است؟ از نظر ایشان، چنانچه دانشجویان رشته پزشکی با این کتاب دوره های زبان تخصصی ۱ و ۲ را بگذرانند، نخواهند توانست در آزمون جامع پزشکی از پس سوالات زبانی آزمون بر آیند. در ادامه، این اساتید سرفصل وزارتتی این درس را نیز در اختیار ما قرار دادند که با مقایسه سرفصل های وزارتتی با عناوین کتاب متوجه شدیم از مجموع ۲۰ عنوان مصوب برای زبان تخصصی ۱ پزشکی و ۱۶ عنوان زبان تخصصی ۲ پزشکی، در مجموع، فقط ۷ مورد عنوان مشابه در عناوین ۱۲ گانه دروس و یا ۲۴ گانه متون کتاب دیده می شود که این تعداد تشابه چیزی در حدود ۲۷ درصد همپوشانی می شود (Pain 1, 2, Cancer, Immunology, E-Medicine, Infectious diseases, hospital-acquired infections). با این درصد همپوشانی می توان ادعا کرد که کتاب حاضر با سرفصل های وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی انطباق داشته و با برنامه درسی و نظام آموزشی موجود همخوان است؟

بحث و نتیجه گیری

در این پژوهش، کتاب زبان انگلیسی برای دانشجویان رشته پزشکی با استفاده از مدل ارزشیابی کتاب های انگلیسی با اهداف ویژه محمودی و احمدی صفا (۱۳۹۳) توسط جمعی از اعضای هیات علمی زبان انگلیسی و، همچنین، اساتید رشته های فیلد پزشکی مورد ارزیابی قرار گرفت. نظرات ارزیابان از طریق پاسخدهی به چک لیست چندگانه مورد استفاده در این مطالعه و در عین حال، شرکت در مصاحبه های جداگانه گردآوری شدند. با بررسی یافته ها، نتایج در خور تعمق در خصوص نقاط قوت و ضعف کتاب یاد شده حاصل گردید. بر اساس نتایج، این کتاب به لحاظ ظاهری نسبت به همتای پیشین خود بهبود یافته،

همانند نتایج ارزیابی عینی ظاهری، با جمع بندی میانگین نظرات محققان، این کتاب در بررسی عینی محتوایی با کسب امتیاز ۱۱۸ از بازه ۴۹-۱۹۶ در وضعیتی پایینتر از حد وسط (۱۲۲،۵) قرار گرفت. در نتیجه می توان گفت که نتایج ارزیابی عینی در انطباق کامل با نتایج ارزشیابی کیفی قرار دارند و ارزیابان این اثر را در سطحی کمی پایین تر از حد قابل قبول می بینند.

بخش پایانی در خصوص ارزشیابی محتوایی تخصصی متون می باشد که متخصصان رشته مورد نظر در مورد میزان روزآمدی و اعتبار منابع، همخوانی مطالب با یافته های علمی، تناسب مطالب با گستره ای از گرایش ها، چینش متون، و مهم ترین نقاط قوت و ضعف اثر نظر می دهند.

اساتید رشته پزشکی کتاب را مناسب تدریس زبان تخصصی به دانشجویان رشته پزشکی ندانستند. دلیل آنها این بود که متون و واژگان کتاب در سطحی بسیار پایینتر از آنچه که در حال حاضر دانشجویان رشته پزشکی در قالب ۲ درس زبان تخصصی پزشکی ۱ و ۲ و هر یک به ارزش ۳ واحد می خوانند می باشد. به عقیده ایشان، چنین کتابی نمی تواند دانشجویان را در درک کتاب های واقعی پزشکی به زبان انگلیسی و یا مقالات نشریات معتبر جهانی یاری نماید. همچنین، به نظر ایشان با این کتاب، دامنه لغات تخصصی دانشجویان پیشرفت چندانی نخواهد کرد و بیشتر واژگان موجود پیش تر در ۳ واحدی زبان عمومی به آنها تدریس شده است. ضمناً، یکی از این بزرگواران نیز به مساله نبود هر گونه توجهی به موضوع شنیدار اشاره نمود و چنین اظهار نمود که در کلاس های ایشان فایل های صوتی مرتبط به دروس نیز استفاده می شود.

نکته قابل توجه دیگر از نقطه نظر اساتیدی که عهده دار تدریس زبان تخصصی به دانشجویان پزشکی هستند، عدم هم خوانی مطالب انتخاب شده با سرفصل مصوب

از درس اول کتاب می باشد. حال آنکه، در نگارش و تدوین یک کتاب آموزشی زبان انگلیسی سطح بندی درس ها یکی از پایه ای ترین و بدیهی ترین مسایلی است که نویسنده/ نویسندگان می بایست در نظر داشته باشند (الیس ۲۰۱۲). در کتاب های زبان تخصصی دانشگاه آکسفورد و حتی دیگر دانشگاه ها یا انتشارات معتبر جهانی معمولاً روند طرح مسائل دستوری و حتی واژگان با درجه دشواری آنها انطباق معنادار دارد و دستور زبان و سطح لغات قربانی موضوع نمی شوند و هر درس بستر درس بعدی می شود و یادگیری بصورت پلکانی رخ می دهد (ریچرزد ۲۰۱۵).

در خصوص محوریت مهارتی، این کتاب همچون هم‌تایان پیشینش، همچنان خوانش-محور باقی مانده است. به باور ارزیابان، در اینکه مهارت خوانش سنگین ترین وزنه زبان تخصصی را به خود اختصاص داده است شکی نیست ولی آیا زمان آن نرسیده است که آموزش زبان تخصصی را به گونه ای انجام دهیم که پس از اتمام دوره صرفاً خاطره ای از متون طولانی و لیست لغات در ذهن فراگیران بجا نماند؟ مهارت شنیدار، گفتار، و نوشتار هر یک سهم خود را در زبان تخصصی دارند (رجبی و فرهیان ۲۰۲۰). به زعم نگارندگان مقاله حاضر، ما به عنوان عضوی کوچک از متولیان آموزش زبان انگلیسی در کشور می بایست علم کشورمان را صادر کنیم و این مهم زمانی حاصل می گردد که دانشجویان و بعد ها محققان ما قادر باشند به زبان بین المللی یافته های خود را به گوش جهانیان برسانند حال یا از طریق مقالاتشان و یا با سخنرانی هایشان در کنفرانس های علمی مطرح جهانی. اولین گام برای نیل به چنین هدفی آموزش مؤثرتر زبان انگلیسی در قالب کتاب هایی کاربردی تر می باشد.

مساله دیگری که لزوماً می بایست مطرح گردد مربوط به کاستی این کتاب در خصوص عدم توجه نگارندگان آن به تلفظ صحیح و مسائل آواشناسی است و به همین دلیل دانشجو وابسته به استاد بوده و شاید گروهی از دانشجویان ضعیف تر به خاطر اشکالات تلفظی نتوانند از کتاب بهره لازم را ببرند و خودخوانی آنها دچار ضعف گردد.

گرچه، چنانچه رنگ هر درس متفاوت می شد یا تصاویر بیشتری در داخل هر درس، علاوه بر عکس آغازین، قرار داده می شد کتاب می توانست با ایجاد روحیه شادتر انگیزه مطالعه را در دانشجویان بالاتر برده و با برقراری ارتباط معنادارتر بین تصاویر و مطالب، منجر به یادگیری عمیق تر گردد (هیل ۲۰۱۳).

تدریس واژگان جدید و گرامر با بهره گیری از برخی تکنیک ها و پارامتر های متد های نوین تدریس زبان صورت گرفته است. توجه ویژه به نحوه تدریس واژگان جدید و کمک به ماندگاری آنها در ذهن توسط دانشجویان با شماره گذاری، هایلایت کردن، در حاشیه صفحات معنی کردن، و ذکر معنی های مختلف یک واژه در قالب جملات کامل و معنادار و همچنین تدریس القایی دستور زبان بجای روش مستقیم که در نوع خود بی نظیر است در همه درس ها عیان هستند و یقیناً همه این پارامتر ها نقش کلیدی در یادگیری ایفا می کنند (الیس ۲۰۱۲).

کتاب هیچگونه سوگیری ملی، مذهبی، فرهنگی، و یا جنسیتی نداشته، و به اصالت متون و انسجام مطالب و تکالیف توجه ویژه نشان داده شده است. هر چند، سطح زبانی متون کتاب برای هدف از پیش تعیین شده مولفانش، که اثر را برای همه رشته های فیلد علوم پزشکی در نظر گرفته، مناسب دیده نمی شود و با عنایت به اینکه در این اثر، سطح بندی چندان بارزی در رابطه با سطح زبانی متون، واژگان، و یا دستور زبان دیده نمی شود، سطح کلی مطالب بیشتر مناسب زبان عمومی است تا تخصصی به علاوه اینکه، کتاب حاضر تطابق کافی با سرفصل وزارتی ندارد.

نکته حائز اهمیت دیگر با توجه به تحلیل یافته ها در خصوص ملاک درجه بندی درس های کتاب و تقدم و تاخر یکی نسبت به دیگری است که پر واضح است در این اثر سختی خاصی در درس پایانی یا آسانی ویژه ای در درس نخست قابل رویت نمی باشد. به بیانی دیگر، اگر درس ۱۲ به عنوان اولین درس معرفی می شد خیلی اتفاق خاصی رخ نمی داد. زیرا نه نکته دستوری درس آخر دشوارتر از نکته درس اول است و نه حتی سطح واژگان دروس پایانی بالاتر

جنبه های ارزیابی را در نظر گرفته و بدون هیچگونه غرض ورزی دانسته ها و دریافت های خود را در اختیار این مطالعه قرار دهند. لیکن، نگارندگان نیک واقف هستند که اگر چنانچه اساتید نه فقط از دانشگاه علوم پزشکی تبریز، بلکه، از دیگر دانشگاه های کشور و با تعداد بیشتر می بودند نتایج کامل تری حاصل می شد. همچنین، اگر در انجام این کار، نظرات دانشجویان استفاده کننده کتاب نیز به طریقی گردآوری می شد یافته ها از نقطه نظر کاملا متفاوتی بدست می آمدند. اقدام مفید دیگر در این زمینه، انجام کار تحقیقاتی مقایسه ای است که نه فقط یک کتاب بلکه کتب گوناگون با اهداف مشابه بطور مقایسه ای بررسی شوند و برای غنای بیشتر دستاوردها، بی تردید، در این مقایسه می بایست کتاب های مطرح و مورد تایید جهانی نیز قرار داده شوند. حتی، همکاری نزدیک با اساتیدی که در دانشگاه های معتبر جهانی عهده دار تدریس زبان تخصصی پزشکی هستند میتواند در ارتقای کیفی، کمی، و تعمیم پذیری یافته ها تاثیر بسزایی داشته باشد.

در هر صورت، آنچه مسلم است این است که در حیطه آموزش زبان انگلیسی، چه عمومی و چه تخصصی، در اغلب رشته ها نیاز به بازنگری اساسی و حتی ایجاد تغییرات بنیادین عمیقا احساس می شود. ای کاش، دست اندر کاران امر خیلی بیشتر به این مساله توجه نمایند و کتاب های زبان تخصصی کلیه رشته ها را باری دیگر با نیت بهتر کردن وضع کنونی مورد نقد و بررسی موشکافانه قرار داده و نسبت به تهیه و تدوین محتوای مناسب و نزدیک به ترند مورد تایید جهانی گام های مناسب بردارند. پیشنهاد فروتنانه نگارندگان این مطالعه برای ارتقای سطح آموزش زبان انگلیسی تخصصی، بطور عام، و تخصصی پزشکی، بطور خاص، این است که در یک اقدام گسترده و یک فراخوان عمومی از کلیه اساتیدی که در دانشگاه های علوم پزشکی کشور و یا حتی اساتید تابعه وزارت علوم که سابقه تدریس زبان تخصصی را دارند دعوت به همکاری جهت تهیه و تدوین کتاب جامع زبان تخصصی (در این مورد خاص- پزشکی) به عمل آید. شاید، در ابتدا، عملی ساختن چنین

صاحب نظران به خوبی واقف هستند که یادگیری یک زبان هر چقدر هم تخصصی بوده و نقش خوانش در آن پر رنگ تر باشد حتی برای اینکه همان خوانش به درستی انجام شود نیاز به آشنایی با تلفظ صحیح واژگان و تدریس علایم فونتیک می باشد (فلورز ۱۹۹۸) مساله ای که در اغلب کتاب های آموزش زبان در ایران و حتی در برخی از محیط های آموزشی جهان معمولا به فراموشی سپرده شده است (پنینگتن ۱۹۹۴). چه بسا با تدارک فایل های صوتی- ویدیویی مناسب و لوح های فشرده بتوان نقش موثری در دستیابی به این مهم ایفا نمود. چرا که لوح فشرده و راهنمای استاد از ضروریات کتابهای جدید آموزش زبان هستند که در این مورد خاص از وجودشان بی بهره ایم.

البته این کتاب، به لحاظ پیشبرد اهداف از پیش تعیین شده اش که همانا تدریس خوانش در قالب تعدادی متون می باشد خوب عمل کرده ولی تمنای ما این است که در چنین کتابی فعالیتهای شنیداری و گفتاری نیز در قالب لوح فشرده حاوی مضامین شنیداری و یا حتی ویدیوهای مرتبط با موضوع هر یونیت ارائه شوند و از دانشجویان نه فقط خواندن و ترجمه، بلکه گفتن بخواهند. در مورد آنچه خوانده اند برای ما صحبت کنند و برای ما بنویسند (وونگ و وارینگ ۲۰۱۰). تا وقتی که همه مهارت ها، لو، با وزن های نامساکن به کار گرفته نشوند مغز انسان قادر به فراگیری زبان نخواهد بود - چه رسد به استفاده صحیح از آن زبان - حال کتاب خوانش - محور ما رنگی باشد یا سیاه و سفید فرقی در اصل ماجرا نمی کند (هینکل ۲۰۰۶).

نگارندگان تحقیق حاضر، به عنوان اساتید یکی از دانشگاه های علوم پزشکی کشور، شکی در میزان تلاش و اهتمام نویسندگان عالیقدر این اثر ارزشمند نداشته و قطعا واقف به زحماتی که برای تهیه و ارائه چنین کتاب وزینی کشیده شده هستند. لیکن، هر اثر ارزشمند از دید منتقدان می تواند با رفع برخی کاستی ها حتی بهتر از پیش نیز گردد.

در ارزیابی کتاب مورد نقد، اساتید شرکت کننده با اهتمام شدید تلاش نمودند تا به بهترین شکل ممکنه تمام

Ellis R 2012, *Language teaching research and language pedagogy*, Wiley Blackwell, Oxford.

Florez MC. 1998, Improving adult ESL Learner's pronunciation skills, *ERIC Digest*, Available at: http://www.cal.org/caela/esl_resources/digests/Pronun.html (Accessed: 15 November 2015)

Foley J, Thompson L 2003, *Language learning: A life long process*, Edward Arnold, London.

Hill DA 2013, 'The visual elements in EFL course books', In B Tomlinson (ed.), *Developing materials for language teaching*, Bloomsbury, London, UK, Pp.157-166.

Hinkel E 2006, Current perspectives on teaching the four skills, *TESOL Quarterly*, Vol. 40, No. 1, Pp. 109-131.

Khalili A, Sattarpour S, Zeinolabedini M 2020, *Upbeat General English course for Tabriz University of Medical Sciences*, Sanam, Tabriz.

Mahmoodi MH 2018, A critique of English for the students of engineering, *Critical Studies in Texts & Programs of Human Sciences*, Vol.18, No. 8, Pp. 287-304. [In Persian].

Mahmoodi MH, Ahmadi Safa M 2015, A model-based evaluation of English for specific purposes (ESP) books, *Critical Studies in Texts & Programs of Human Sciences*, Vol.14, No. 32, Pp. 113-133. [In Persian].

Maleki A, Kazemi M 2012, The evaluation and comparison of two most widely used textbooks for teaching English to the Iranian students of medicine, *The Iranian EFL Journal*, Vol.8, No. 3, Pp. 70-93.

McDonough J, Shaw C 2003, *Materials and methods in ELT*, Blackwell, Oxford.

Norouzi Khiabani M, Birjandi P 1990, *English for the students of humanities I*, SAMT, Tehran, Iran.

Pennington M 1994, 'Recent research in L2 phonology: Implications for practice', In J Morley (ed.) *Pronunciation pedagogy and theory*, New views, new directions, Pp. 92-108.

ایده ای کمی دشوار و یا کمال گرایانه به نظر برسد، ولی، چنانچه توفیق چنین کاری پیش آید می توان با بهره گیری از تجربیات و نظرات سازنده این اساتید و با اشراف کامل و همه جانبه به آنچه که هم اینک در هر یک از دانشگاه های علوم پزشکی کشور تحت عنوان زبان تخصصی پزشکی تدریس می شود دست یافت و، در نتیجه، چون سنگ بنای اولیه با آگاهی کامل از شرایط موجود گذاشته می شود با رفع کاستی های فعلی، با نگاهی رو به جلو، با علم روز، و با بهره گیری از تجربیات خیل کثیری از اساتید می توان کتابی کامل و یکپارچه طبق سرفصل های وزارتی و بر اساس نیازهای دانشجویان تدارک دید؛ باشد با این کار خدمتی بزرگ به دانشجویان این مرز و بوم صورت گیرد.

References

Anthony L 2018, *Introducing English for specific purposes*, Routledge, New York.

Atai MR, Shoja L, Kafshgar Suteh M, et al 2019, *English for the students of medicine*, SAMT, Tehran, Iran.

Brown JD 1995, *The elements of language curriculum*, Heinle and Heinle Publishers, Boston.

Coffey A, Atkinson P 1996, *Making sense of qualitative data: Complementary research strategies*, Sage, Thousand Oaks.

Cohen BJ 2008, *Medical terminology: An illustrated guide*, Wolters Kluwer, Philadelphia.

Denzin N K, Lincoln YS 2000, 'The discipline and practice of qualitative research', In N K Denzin, Y S Lincoln (eds.), *The handbook of qualitative research (2nd ed.)*. (pp. 1-28), Sage, London, Pp.1-28.

Dudley-Evans T, St John M 1998, *Developments in English for specific purposes: A multidisciplinary approach*, Cambridge University Press, Cambridge.

Ellis R 2003, *Task-based language learning and teaching*, Oxford University Press, Oxford.

- textbooks for the students of medicine published by SAMT, *Journal of Modern Research in English Language Studies*, Vol. 4, No. 4, Pp. 47-65.
- Taherkhani R, Karbakhsh Ravari R, Zamani Jamshidi R 2018, Evaluation of the ESP book 'English for the Students of Sociology', *Critical Studies in Texts & Programs of Human Sciences*, Vol. 18, No. 8, Pp. 231-253. [In Persian].
- Tahririan MH, Mehrabi F 2007, *English for the students of medicine II*, SAMT, Tehran, Iran.
- Vygotsky L 1978, *Mind in society: The development of higher psychological processes*, Harvard University Press, Cambridge, MA.
- Wang L 2007, Word association: Second language vocabulary acquisition and instruction, *TESL Reporter*, Vol. 40, No. 1, Pp. 49-66.
- Wong J, Waring HZ 2010, *Conversation Analysis and Second Language Pedagogy: A Guide for ESL/EFL Teachers*. New York: Routledge.
- Rahimy R 2008, *ESP, an evaluation of available textbooks: Medical terminology*. Available at: http://www.esp-world.info/Articles_17/PDF/Ramin_Rahimy.pdf (Accessed: 4April 2021).
- Rajabi Y, Farahian M 2020, Investigating Instructors' Expectations of ESP for B.A. Students of Nursing *Jundishapur Education Development Journal*, Vol. 11, No. 4, Pp. 764-773.
- Razmjoo SA 2010, Developing a textbook evaluation scheme for the expanding circle, *Iranian Journal of Applied Language Studies*, Vol. 2, No.1, 121-136.
- Razmjoo SA, Raissi R 2010, Evaluation of SAMT ESP textbooks for the students of medical sciences, *Asian ESP Journal*, Vol. 6, NO.2,108-150.
- Richards JC 2015, *Key Issues in Language Teaching*. Cambridge University Press, Cambridge, UK.
- Richards JC, Rodgers TS 2014, *Approaches and methods in language teaching (3rd ed.)*, Cambridge University Press, Cambridge, UK.
- Shahidipour, V, Tahririan MH 2017, Evaluation of newly developed EAP